

BLIV IKKE SNYDT AF KUNSTIG INTELLIGENS

Sandt eller falsk?

Falske billeder skabt af kunstig intelligens er overalt, og især på sociale medier. Vi viser dig, hvordan du afslører og genkender dem, så du ikke bliver snydt.

Journalist
Niklas Ernst

Der er sket noget mærkeligt i mit Facebook-feed de seneste måneder. Når jeg ruller igennem de forskellige opslag, er jeg begyndt at se flere og flere billeder af mad. Det er jo ikke i sig selv påfaldende på sociale medier, hvor overdådige madbilleder ofte deles i håb om at høste likes og gode kommentarer.

Men de her billeder er alligevel anderledes. De har alle en særlig glans eller glød over sig, og lyssætningen er altid underligt perfekt eller overdrevet. Og dybden i billedet er enten overdrevet eller det modsatte.

Når jeg kigger på antallet af kommentarer, er der meget stor forskel på billedernes popularitet. Nogle har flere hundrede kommentarer og delinger, mens andre har 2-3 kommentarer. Det slog mig så, at den konto, jeg sad og kiggede på, konstant delte nye billeder med tilhørende opskrift. Mellem 30 og 50 i døgnet. Her kan selv den flittigste kok ikke følge med, når der både skal laves mad, forfattes opskrifter og tages billeder til sociale medier. Men sandheden er heller ikke, at et menneske har stået i køkkenet

og lavet alle de mange – og umiddelbart både appetitlige og delevnlige – måltider, der dukker op i mit Facebook-feed. Selvom det kan være svært at se, er billederne nemlig skabt ved hjælp af en billedgenerator, en kunstig intelligens, som kan skabe en uendelig strøm af lige præcis de billeder, du beder den om.

Falske billeder kan manipulere

I tilfældet her kan man argumentere for, at der ikke er sket den store skade,

og at nogle mennesker på Facebook blot er blevet inspireret til at kaste sig ud i en ny ret til middagsbordet. Men de falske billeder rummer alligevel nogle skræmmende og ganske vidtrækkende perspektiver for den måde, vi skal navigere i information på sociale medier og på nettet generelt.

AI-genererede billeder kan bruges til at skabe falske nyheder, manipulere den offentlige mening og påvirke politiske valg. De kan forestille begivenheder, der aldrig har fundet sted, eller forvride virkelige hændelser, hvilket gør det svært for brugere at skelne mellem sandt og falsk.

Personer kan tilmed blive ofre for deepfake-teknologi, hvor deres ansigter og kroppe manipuleres til billeder og videoer uden deres samtykke. De kan bruges til cybermobning, hævn-porno eller falske anklager, hvilket kan have ekstremt alvorlige konsekvenser for de berørte.

Derfor er der også sat arbejde i gang, hos fx Meta, der står bag Facebook og Instagram, men også lovgivningsarbejde i EU, der skal sikre, at det fremstår tydeligt, når vi bliver præsenteret for falske billeder. Indtil da må du selv spotte de falske billeder. Hvordan du gør, lærer vi dig over de næste sider her i bladet.

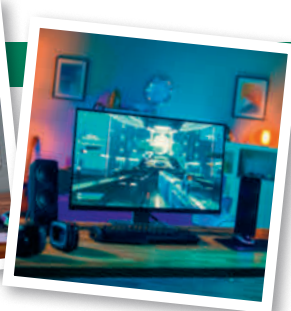
Antallet er eksploderet

Siden sidste år er der blevet skabt mere end 15 milliarder billeder ved hjælp af kunstig intelligens. For at sætte det i perspektiv, tog det alle verdens fotografer 150 år, fra det første fotografi blev taget i 1826 og indtil 1975, at nå op på 15 milliarder billeder. 15 milliarder billeder svarer til cirka en tredjedel af, hvor mange billeder, der nogensinde er blevet uploadet til det sociale medie Instagram.

Kilde: everypixel

Test dig selv

Det bliver sværere og sværere at afgøre, om et billede, du ser på sociale medier, er ægte eller ej. For i dag er den kunstige intelligens så avanceret og teknisk dygtig, at grænserne mellem syntetisk og virkelighed flyder sammen. Prøv vores test, hvor du skal vurdere, om det er menneske eller maskine, der står bag hvert enkelt billede.

1 **Fotografiet** herover er fyldt med detaljer, men er de ægte?

2 **Står menneske** eller maskine bag maleriet herover?

3 **Kan du se**, om stranden her findes i virkeligheden?

4 **Er denne mand** mon ægte eller det pure opsind?

5 **Et godt fotografi** – eller resultatet af en kunstig intelligens?

6 **Kan du se**, om kvinden på billedet faktisk findes eller ej?

Se svaret på quizzen på artiklens sidste side

TIP 1

Ser teksten mærkelig ud?

Selvom AI-værktøjer udvikler sig med syvmileskridt, er der stadig detaljer og opgaver, som værktøjerne har svært ved. Det gælder blandt andet tekst, som hurtigt kommer til at ligne mærkelige tegn og ulæselige hieroglyffer nærmere end normale bogstaver. Kig derfor på skilte, bøger, eller anden form for tekst i det billede, du forsøger at afpore er ægte eller ej.

Kig på nummerpladen på den gule taxi eller skiltet i højre side af billedet. Det er ikke umiddelbart til at tyde, hvad der står.

Det er ikke til at gennemskue, hvad der mon står på skiltet på denne amerikanske motorvej.

TIP 2

Er der åbenlyse fejl i billedet?

Det lyder indlysende, men kan alligevel være nemt at overse; en nem måde at spotte AI-billeder på, er at kigge efter fejl i billedet. Det kan være stole med tre ben, manglende kropsdele eller elementer, der ikke burde hænge sammen, men som alligevel gør det.

Den slags fejl er svære at se, når man hurtigt kigger på et værk, fordi man i den situation kigger på hele billedet, men de bliver tydelige, når man gransker billedet grundigt og vurderer de enkelte detaljer i motivet.

Det er gået galt, da den kunstige intelligens skulle lave mandens øjne og briller.

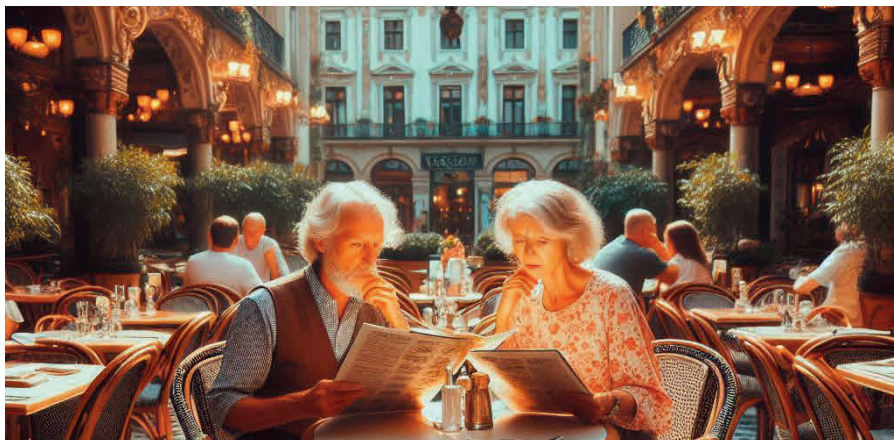

Hvor ender bordet og hvor begynder gulvet? Og hvor er sofaens ben? Selvom billedet ser rigtigt ud, er det ikke uden fejl.

TIP 3

Overdrevet skarphed og lys

Mange billeder skabt af kunstig intelligens har en ekstrem skarphed og lyssætning, særligt når det kommer til portrætter af mennesker. Særligt ansigter har en tendens til at blive gjort overskarpe. Lyssætningen er ofte overdrevet god, nærmest magisk, og hele billedet glinser og skinner, hvilket kan være udtryk for, at der er tale om et falsk billede.

Lyset i dette billede er enhver fotografs drøm. Og det gyldne og nærmest magiske lys går ofte igen på billeder skabt med kunstig intelligens.

TIP 4

Giv baggrunden et godt tjek

Ofte er elementerne i baggrunden ikke lige så detaljerede som motivet i forgrunden af billedet. Det vil derfor være muligt at se objekter med fejl og lignende i baggrunden.

Baggrunden er desuden tit kunstigt sløret. Mere sløret, end hvis der var tale om et fotografi eller et menneskeskabt billede.

Tager man et nærmere kig på bådene i baggrunden bliver det tydeligt, at noget er helt galt.

Zebraen i forgrunden ser fornuftig ud, mens den i baggrunden er noget mere udfordret.

TIP 5

Er håret naturligt?

Enhver, der har prøvet at tegne hår, ved, at det ikke er nogen nem opgave. Heller ikke, hvis man er en avanceret og veltrænet kunstig intelligens. Derfor kan det være nødvendigt at kigge på hårpragten og vurdere, om håret ser realistisk ud, for at afgøre, om der er tale om et syntetisk billede eller ej. Det kan være alt håret, der er problematisk, eller blot en mindre del.

Hår er svært, også for en kunstig intelligens. Se eksempelvis i øverste, venstre hjørne, hvor håret ser mærkeligt ud.

TIP 6

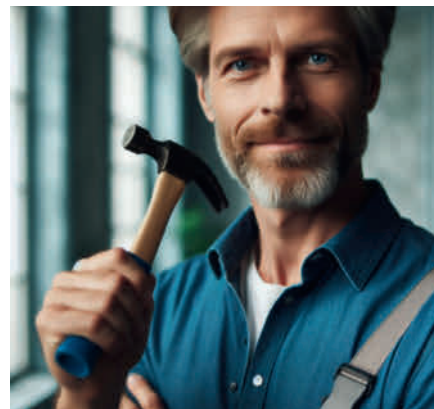
Hvor mange fingre kan du tælle?

Nogle ting er notorisk svært for kunstig intelligens at genskabe. Én af disse er realistiske hænder. Ofte vil en hånd således være udstyret med flere eller færre end fem fingre. En klar indikation af, at der er tale om et falsk billede.

Det kan også være svært at få hånden til at holde fast om noget.

Her smelter fingrene sammen i finger-spidserne, hvilket er et klart tegn på, at der tale om et falsk billede.

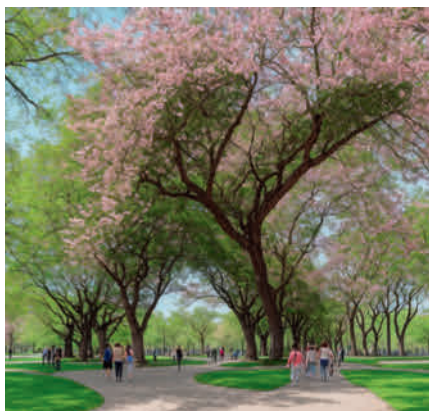

Her ser hånden sådan set udmærket ud, men hammeren har fået en underlig og unaturlig bøjning i håndtaget.

TIP 7

Kig efter skjulte budskaber

Mange AI-billedværktøjer rummer i dag en funktion, hvor det er muligt at indlejre skjulte billeder eller budskaber i billedet. Typisk kan man se et skjult billede inde i billedet, hvis man ser det langt væk fra, eller kniber øjnene sammen, så billedet bliver mere sløret. Det kan fx være et billede af Jesus, som er skjult i et ellers helt almindeligt udseende landskab.

Hvis du kniber øjnene sammen, vil du kunne se logoet fra et kendt computer-blad i dette billede.

Kan du se, hvilket tøj- og skomærke, der gemmer sig i billedet her?

TIP 8

Vær på vagt for søde motiver

Har du set små hundehvalpe i en kurv med babyer, der poserer sødt og nuttet? Så er der stor chance for, at der er tale om et værk skabt med kunstig intelligens. Det er indhold lavet til sociale medier for at skabe interaktioner, altså likes, kommentarer og delinger, som så kan omsættes til profit for bagmændene. Så tænk dig om, før du deler det videre med dine venner på Facebook.

Søde billeder som dette bliver brugt til at skabe interaktioner på sociale medier.

TIP 9

Overretoucheret hud og teksturer

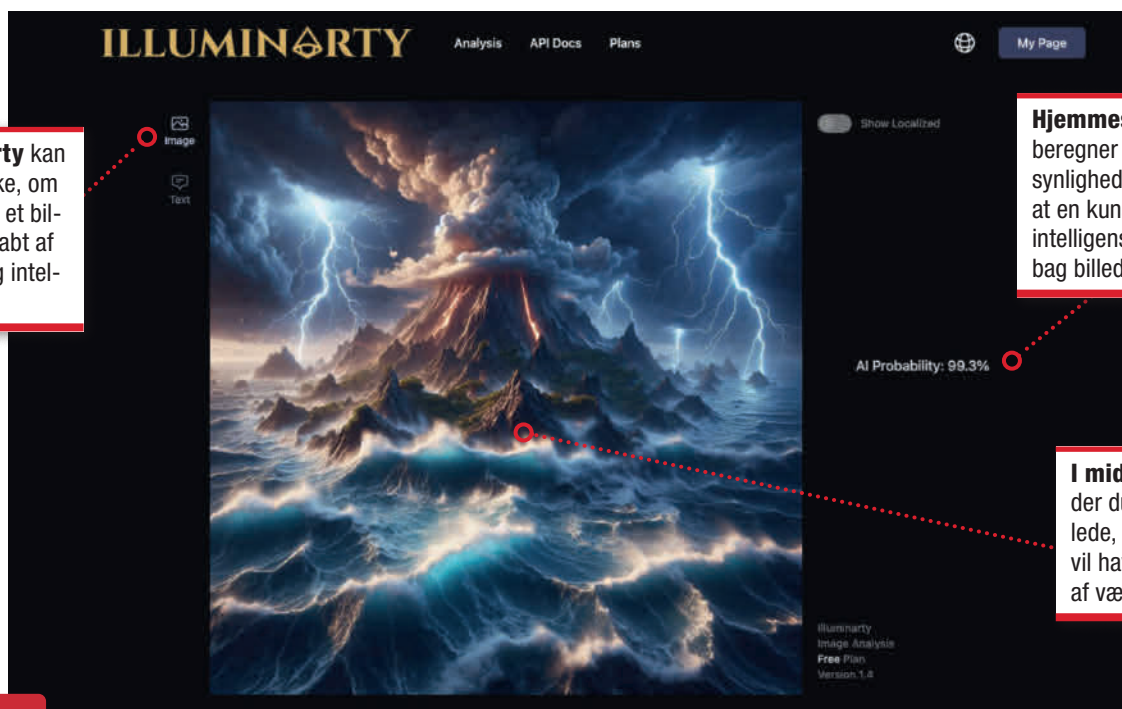
Når kunstig intelligens skal skabe hud, ser det sjældent særlig ægte ud. Det er i stedet over-retoucheret og for glat og glinsende i forhold til, hvordan hud i virkeligheden ser ud. Generelt kan du kigge efter teksturer på billedet og tjekke, om de stemmer overens med, hvordan de burde være i virkeligheden. Hvad enten det drejer sig om hud, blade eller vægge.

Her er huden så glat og retoucheret, at det nærmest ligner dukker på billedet. De færreste vil være i tvivl.

Huden er helt perfekt og uden en eneste prik, ar, skønhedsplet, rynke eller lignende. Sådan er det meget sjældent i virkeligheden.

Illuminarty kan både tjekke, om tekst eller et billede er skabt af en kunstig intelligens.

Hjemmesiden beregner sandsynligheden for, at en kunstig intelligens står bag billedet.

I midten uploader du det billede, du gerne vil have tjekket af værktøjet.

TIP 10

Få computeren til at tjekke billedet

Er du stadig i tvivl om, hvorvidt det er et ægte eller falsk billede, du er stødt på, kan du bruge din computer til at tjekke, om billedet er skabt af kunstig intelligens. Der findes flere værktøjer,

der tjekker og analyserer billeder og giver et bud på, om det er menneskeskabt eller ej. Et af de bedste værktøjer til opgaven er hjemmesiden Illuminarty, hvor du ganske nemt og hurtigt uploa-

der det pågældende billede til hjemmesiden illuminarty.ai/, og værktøjet så giver sit bud på, om det er skabt af menneske eller maskine. Værktøjet er gratis at bruge og giver hurtigt svar.

Svar på testen side 35:

1 Falsk

2 Falsk

3 Sandt

4 Falsk

5 Sandt

6 Sandt